

Prohlášení Rady Energetického regulačního úřadu k tvrzením o selhání regulátora

Vážení,

Energetický regulační úřad (úřad, ERÚ) uskutečnil v uplynulých týdnech řadu jednání pro řešení situace zákazníků, kteří ztratili svého původního dodavatele energií v období vysokých cen na trzích s komoditami, a je jim dodávána elektřina a plyn dodavateli poslední instance. Úřad intenzivně informuje zákazníky na svých internetových stránkách o vhodných postupech, komunikuje se zástupci vlády, zástupci místních samospráv, se zástupci neziskových organizací, dodavateli poslední instance i dalšími subjekty, které mají skutečný zájem na řešení situace. Členové Rady ERÚ pak pravidelně vystupují s informacemi také ve sdělovacích prostředcích, pro tyto účely pořádáme tiskové konference.

V této souvislosti je nutné zdůraznit, že informace, které zaznívají v médiích od některých veřejných činitelů o tom, že Energetický regulační úřad je jakýmkoliv způsobem odpovědný za situaci na trhu, zejména v souvislosti s krachem dodavatelů, jsou hrubě zkreslené a pramení z hluboké neznalosti českých zákonů, evropských směrnic a nařízení i dosavadní energetické praxe. Energetický regulační úřad nemá žádné pravomoci a kompetence v oblasti regulace nákupu energií dodavateli, stejně jako tito dodavatelé nemají v zákonech uložené žádné povinnosti, které by museli dodržovat ve svých obchodních strategiích.

Zároveň Energetický regulační úřad nemá vůbec žádné oprávnění pro zásahy do cen na trzích s elektřinou a plynem. Uvedené je dáno liberalizací trhu, tedy principem volného obchodování s komoditami jako je elektřina a plyn bez regulačních zásahů. Je nutné zdůraznit, že v tomto smyslu se Česká republika v posledních 20 letech postupně vzdala jakékoliv účinné kontroly nad trhem v souladu s politikou Evropské unie a její legislativou, ba právě naopak regulacím v této oblasti bránila právě z důvodu volného a otevřeného trhu. Regulační úřady v členských zemích Evropské unie byly zřízeny nikoliv pro regulaci trhu s komoditami, ale pro dohled nad dosažením dostatečně liberálního prostředí v oblasti obchodu a výroby a pro regulaci pouze v případě monopolního postavení přenosových, přepravních a distribučních společností zabývajících se přenosem elektřiny a přepravou plynu. O tomto jasně vymezeném postavení regulátorů v celé Evropě jednoznačně hovoří i evropské směrnice a nařízení.

Některá vyjádření, která probíhají v různých politických debatách narušují nezávislost Energetického regulačního úřadu na politické reprezentaci a zcela neprávem napadají postavení úřadu, který má pravomoci pouze ve vztahu k regulaci síťových odvětví, přičemž oslabují jeho pozici i v této roli. Tím poškozují i spotřebitele, jejichž zájmy má regulátor chránit. Za silnými slovy některých činitelů zaniká snaha o nalezení skutečných řešení pro spotřebitele v České republice.

Energetický regulační úřad vidí řešení situace především v sociální oblasti a v oblasti záruk státu či bankovních institucí při pomoci těm, kteří ji potřebují. Přestože úřad nemá účinné kompetence v těchto oblastech, snažíme se vzniklou situaci řešit a se všemi zainteresovanými stranami intenzivně jednáme, nehledě na to, zda jsou výsledky prezentovány jako úspěch té či oné strany. Pro Energetický regulační úřad není podstatná obhajoba v záležitostech, ve kterých nemohl pochybit, nemá-li zákonodárci vepsané pravomoci v energetickém zákoně. Podstatnou je pouze pomoc spotřebitelům, kteří se nezaviněně ocitli v sociální tísní. Situaci vnímáme jako velmi napjatou a pro mnoho domácností kritickou. Nabízíme proto naši pomoc, součinnost a podporu při formulování možných účinných realizačních opatření těm, kteří možnost realizace opatření skutečně mají nebo ji brzy budou mít.